

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ ఏకోనశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనశతతమః సర్గః ॥

శ్రీరామరావణయోర్యుద్ధం

మహోదరమహాపార్శ్వ హతౌ దృష్ట్వా స రావణః |
తస్మింశ్చ నిహతే వీరే విరూపాక్షే మహాబలే || 6.99.1 ||

ఆవివేశ మహాన్ క్రోధో రావణం తు మహామృధే |
సూతం సంచోదయామాస వాక్యం చేదమువాచ హ || 6.99.2 ||

నిహతానామమాత్యానాం రుద్ధస్య నగరస్య చ |
దుఃఖమేవాపనేష్యామి హత్వా తౌ రామలక్ష్మణౌ || 6.99.3 ||

రామవృక్షం రణే హన్మి సీతాపుష్పఫలప్రదం |
ప్రశాఖా యస్య సుగ్రీవో జాంబవాన్ కుముదో నలః || 6.99.4 ||

ద్వివిదశ్చైవ మైందశ్చ అంగదో గంధమాదనః |
హనూమాంశ్చ సుషేణశ్చ సర్వే చ హరియాధపాః || 6.99.5 ||

స దిశో దశ ఘోషేణ రథస్యాతిరథో మహాన్ |
నాదయన్ ప్రయయౌ తూర్ణం రాఘవం చాభ్యధావత || 6.99.6 ||

పూరితా తేన శబ్దేన సనదీగిరికాననా |
సంచచాల మహీ సర్వా త్రస్తసింహమృగద్విజా || 6.99.7 ||

తామసం సుమహాఘోరం చకారాస్త్రం సుదారుణం ।
నిర్దదాహ కపీన్ సర్వాంస్తే ప్రపేతుః సమంతతః ॥ 6.99.8 ॥

ఉత్పపాత రజో భూమౌ తైర్భగ్నైః సంప్రథావితైః ।
నహి తత్ సహితుం శేకుర్బ్రహ్మణా నిర్మితం స్వయం ॥ 6.99.9 ॥

తాన్యనీకాన్యనేకాని రావణస్య శరోత్తమైః ।
దృష్ట్వా భగ్నాని శతశో రాఘవః పర్యవస్థితః ॥ 6.99.10 ॥

తతో రాక్షసశార్దులో విద్రావ్య హరివాహినీం ।
స దదర్శ తతో రామం తిష్ఠంతమపరాజితం ॥ 6.99.11 ॥

లక్ష్మణేన సహ భ్రాత్రా విష్ణునా వాసవం యథా ।
ఆలిఖంతమివాకాశమవష్టభ్య మహద్ ధనుః ॥ 6.99.12 ॥

పద్మపత్రవిశాలాక్షం దీర్ఘబాహుమరిందమం ।
తతో రామో మహాతేజాః సౌమిత్రిసహితో బలీ ॥ 6.99.13 ॥

వానరాంశ్చ రణే భగ్నానాపతంతం చ రావణం ।
సమీక్ష్య రాఘవో హృష్టో మధ్యే జగ్రాహ కార్ముకం ॥ 6.99.14 ॥

విస్ఫారయితుమారేభే తతః స ధనురుత్తమం ।
మహావేగం మహానాదం నిర్భిందన్నివ మేదినీం ॥ 6.99.15 ॥

రావణస్య చ బాణౌఘై రామవిస్ఫారితేన చ ।
శబ్దేన రాక్షసాస్తేన పేతుశ్చ శతశస్తదా ॥ 6.99.16 ॥

తయోః శరపథం ప్రాప్య రావణో రాజపుత్రయోః ।
స బభౌ చ యథా రాహుః సమీపే శశిసూర్యయోః ॥ 6.99.17 ॥

తమిచ్ఛన్ ప్రథమం యోధుం లక్ష్మణో నిశితైః శరైః ।
ముమోచ ధనురాయమ్య శరానగ్నిశిఖోపమాన్ ॥ 6.99.18 ॥

తాన్ ముక్తమాత్రానాకాశే లక్ష్మణేన ధనుష్మతా |
బాణాన్ బాణైర్మహాతేజా రావణః ప్రత్యవారయత్ || 6.99.19 ||

ఏకమేకేన బాణేన త్రిభిస్తీన్ దశభిర్దశ |
లక్ష్మణస్య ప్రచిచ్ఛేద దర్శయన్ పాణిలాఘవం || 6.99.20 ||

అభ్యతిక్రమ్య సౌమిత్రిం రావణః సమితింజయః |
ఆససాద రణే రామం స్థితం శైలమివాపరం || 6.99.21 ||

స రాఘవం సమాసాద్య క్రోధసంరక్తలోచనః |
వ్యస్సృజచ్ఛరవర్షాణి రావణో రాక్షసేశ్వరః || 6.99.22 ||

శరధారాస్తతో రామో రావణస్య ధనుశ్చ్యుతాః |
దృష్ట్వైవాపతితాః శీఘ్రం భల్లాంజగ్రాహ సత్వరం || 6.99.23 ||

తాంఛరౌఘాంస్తతో భల్లైస్తీక్ష్ణైశ్చిచ్ఛేద రాఘవః |
దీప్యమానాన్ మహాఘోరాఙ్ఘరానాశీవిషోపమాన్ || 6.99.24 ||

రాఘవో రావణం తూర్ణం రావణో రాఘవం తథా |
అన్యోన్యం వివిధైస్తీక్ష్ణైః శరవర్షైర్వవర్షతుః || 6.99.25 ||

చేరతుశ్చ చిరం చిత్రం మండలం సవ్యదక్షిణం |
బాణవేగాత్ సముత్క్లిప్తావన్యోన్యమపరాజితౌ || 6.99.26 ||

తయోర్భూతాని విత్రేసుర్యుగపత్ సంప్రయుధ్యతోః |
రౌద్రయోః సాయకముచోర్యమాంతకనికాశయోః || 6.99.27 ||

సతతం వివిధైర్బాణైర్బభూవ గగనం తదా |
ఘనైరివాతపాపాయే విద్యున్మాలాసమాకులైః || 6.99.28 ||

గవాక్షితమివాకాశం బభూవ శరవృష్టిభిః |
మహావేగైః సుతీక్ష్ణాగ్రైర్పద్మపత్తైః సువాజితైః || 6.99.29 ||

శరాంధకారమాకాశం చక్రతుః పరమం తదా |
గతేఽస్తం తపనే చాపి మహామేఘావివోత్థితౌ || 6.99.30 ||

తయోరభూన్మహాయుద్ధమన్యోన్యవధకాంక్షిణోః |
అనాసాద్యమచింత్యం చ వృత్రవాసవయోరివ || 6.99.31 ||

ఉభౌ హి పరమేష్వాసావుభౌ యుద్ధవిశారదౌ |
ఉభావస్తవిదాం ముఖ్యావుభౌ యుద్ధే విచేరతుః || 6.99.32 ||

ఉభౌ హి యేన వ్రజతస్తేన తేన శరోర్మయః |
ఊర్మయో వాయునా విధ్ధా జగ్ముః సాగరయోరివ || 6.99.33 ||

తతః సంసక్తహస్తస్తు రావణో లోకరావణః |
నారాచమాలాం రామస్య లలాటే ప్రత్యముంచత || 6.99.34 ||

రౌద్రచాపప్రయుక్తాం తాం నీలోత్పలదలప్రభాం |
శిరసాధారయద్ రామో న వ్యథామభ్యపద్యత || 6.99.35 ||

అథ మంత్రానపి జపన్ రౌద్రమస్త్రముదీరయన్ |
శరాన్ భూయః సమాదాయ రామః క్రోధసమన్వితః || 6.99.36 ||

ముమోచ చ మహాతేజాశ్చాపమాయమ్య వీర్యవాన్ |
తాంశ్చరాన్ రాక్షసేంద్రాయ చిక్షేపాచ్ఛిన్నసాయకః || 6.99.37 ||

తే మహామేఘసంకాశే కవచే పతితాః శరాః |
అవధ్యే రాక్షసేంద్రస్య న వ్యథాం జనయంస్తదా || 6.99.38 ||

పునరేవాథ తం రామో రథస్థం రాక్షసాధిపం |
లలాటే పరమాస్త్రేణ సర్వాస్త్రకుశలోఽభినత్ || 6.99.39 ||

తే భిత్త్వా బాణరూపాణి పంచశీర్షా ఇవోరగాః |
శ్వసంతో వివిశుర్భూమిం రావణప్రతికూలితాః || 6.99.40 ||

నిహత్య రాఘవస్యాస్త్రం రావణః క్రోధమూర్చ్ఛితః |
ఆసురం సుమహాఘోరమస్తం ప్రాదుశ్చకార సః || 6.99.41 ||

సింహవ్యాఘ్రముఖాంశ్చాపి కంకకోకముఖానపి |
గృధ్రశ్యేనముఖాంశ్చాపి శృగాలవదనాంస్తథా || 6.99.42 ||

ఈహామృగముఖాంశ్చాపి వ్యాదితాస్యాన్ భయావహాన్ |
పంచాస్యాన్ లేలిహానాంశ్చ ససర్జ నిశితాఞ్శరాన్ || 6.99.43 ||

శరాన్ ఖరముఖాంశ్చాన్యాన్ వరాహముఖసంశ్రితాన్ |
శ్వానకుక్కుటవక్త్రాంశ్చ మకరాశీవిషాననాన్ || 6.99.44 ||

ఏతాంశ్చాన్యాంశ్చ మాయాభిః ససర్జ నిశితాంఛరాన్ |
రామం ప్రతి మహాతేజాః క్రుద్ధః సర్ప ఇవ శ్వసన్ || 6.99.45 ||

ఆసురేణ సమావిష్టః సోఽస్త్రైః రఘుపుంగవః |
ససర్జాస్త్రం మహోత్సాహం పావకం పావకోపమః || 6.99.46 ||

అగ్నిదీప్తముఖాన్ బాణాంస్తత్ర సూర్యముఖానపి |
చంద్రార్థచంద్రవక్త్రాంశ్చ ధూమకేతుముఖానపి |
గ్రహనక్షత్రవర్ణాంశ్చ మహోల్కాముఖసంస్థితాన్ || 6.99.47 ||

విద్యుజ్జిహ్వోపమాంశ్చాపి ససర్జ వివిధాంఛరాన్ |
తే రావణశరా ఘోరా రాఘవాస్త్రసమాహతాః || 6.99.48 ||

విలయం జగ్మురాకాశే జఘ్నుశ్చైవ సహస్రశః |
తదస్త్రం నిహతం దృష్ట్వా రామేణాక్లిష్టకర్మణా || 6.99.49 ||

హృష్టా నేదుస్తతః సర్వే కపయః కామరూపిణః |
సుగ్రీవాభిముఖా వీరాః సంపరిక్షిప్య రాఘవం || 6.99.50 ||

తతస్తదస్త్రం వినిహత్య రాఘవః
ప్రసహ్య తద్ రావణబాహునిఃసృతం |
ముదాన్వితో దాశరథిర్మహాహవే
వినేదురుచ్చైర్ముదితాః కపీశ్వరాః || 6.99.51 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకోనశతతమః సర్గః ||